

PLAZY

(Reptilia)

Amniota (Blanovce)

-vyvinuli sa z obojživelníkov

-dominovali v druho-horách - dinosaury boli najväčšie

-podobná stavba tela ako obojživelníky

-väčšina plazov žije v teplých oblastiach - ektotermné – majú premenlivú teplotu tela

Kostra: plne osifikovaná, prítomný je prvý (Atlas) a druhý (Čapovec) krčný stavec - môžu otáčať hlavou

Povrch tela: pokožka pokrytá rohovinou (keratín), Pokožku počas rastu zvliekajú

-z pokožky u niektorých zástupcov vyrastajú:

Rohovinové štitky - krokodíly

Šupiny - hady

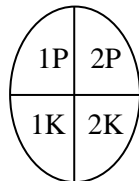
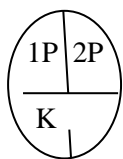
Doštičky - korytnačky

DS: pľúca (chýba kožné dýchanie)

-hady majú zakrpatené ľavé pľúca

-nemajú hlasové orgány

CS: obehová, (2 predsieni + komora), a) neúplne rozdelená komora u jašteríc, b) úplne rozdelená komora u krokodílov

TS: Jazyk + zuby, pažerák, žalúdok, tenké črevo, hrubé črevo, slepé črevo + pečeň, žlčník, žľčovod

-plazy majú slezinu, týmus (lymfatický systém) !!!!!

Hady majú rozťahovateľné čeľuste, jedové žľazy – dutý zub napojený na žľazy

VS: pravé obličky (metanefros)

ZS: najdôl. zmysel plazov zrak !!!! (sluch je slabší)

-Jacobsonov orgán – ochutnávanie vzduchu

-termoregulačný orgán – majú ho na hlave, vnímajú teplo vyžarované korisťou

RS: oplodnenie vnútorné, oddelené pohlavie

-plazy sú gonochoristi

-vývin priamy

-vajčka sú chránené kožovitým obalom (korytnačky + krokodíly majú tvrdý obal)

-Kloaka vývod troch sústav – vylučovacia, tráviaca, rozmnožovacia

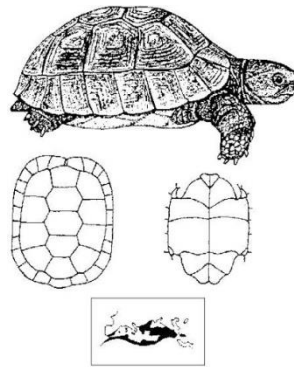
NS: dokonalejšia ako u obojživelníkov, väčší predný mozog + po prvýkrát párov nervov

SYSTÉM PLAZOV

Rady:

1.rad: **Korytnáčotvaré** – telo uzatvorené v pancieri

-pancier: vyklenutý chrbtový štít: Karapax, plochý brušný štít: Plastrún

-čelúste sú bezzubé

-končatiny 5 prsté

Zástupcovia: korytnačka močiarna – jediný druh žijúci v strednej Európe, korytnačka slonia – Galapágy, Kréta pravá

2.rad: **Krokodílotvaré** – povrch tela pokrytý rohovinovými štítmí

-majú takmer rozdelené 4 dielne srdce

-žijú obojživelným spôsobom života

Zástupcovia: Aligátor Severoamerický, Kajman čierny, Krokodíl nilský

3.rad: **Šupináče** – telo pokryté zrohovatenými šupinami (vrchná vrstva sa po čase zvlieka)

-delia sa na **podrady:**

- **Jaštery** - jašterica obyčajná, slepúch lámavý (vajcorodý s redukovanými končatinami, leguán zelený ...

- **Hady:** majú redukované končatiny a pohyblivú chrbticu s rebrami

-majú dlhý rozoklaný jazyk

-zástupcovia: Užovka obojková, Vretenica severná, Veľhad kráľovský